

“... ”

Mahkememiz dosyasında 19/11/2019 tarihinde yapılan duruşmasında verilen ara karar gereği 2330 sayılı Kanun’un 3. maddesinin (b) bendindeki “karar tarihindeki” ibaresinin Anayasanın 2. maddesindeki “hukuk devleti” ilkesi ile 35. maddesinin mülkiyet hakkına aykırı olduğu düşünülerek yasanın iptali için anayasa mahkemesine itiraz yolu ile başvurulmasına karar verilmiş, maddenin iptali yönünden Anayasa Mahkemesine başvurulması gerekmiştir.

Polis memuru ..., Adıyaman emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli olup, 25/12/2016 günü saat 02: 00 sıralarında, devriye görevi esnasında davalı şahsın bir bayana rahatsızlık verdiğini görmesi üzerine, şahsın kimlik kontrolü sırasında mukavemet neticesinde yaralanmış, Adıyaman 4. Asliye Ceza Mahkemesinin 25/05/2017 tarih, 2017/137 esas, 2017/270 karar sayılı kararıyla bu yargılamadan dolayı davalının cezalandırılmasına karar verilmiş ve Emniyet Genel Müdürlüğü ödeme emri ile polis memuru ... nakdi tazminat ödemiş, bu nedenlerle hazinenin zarara uğramasına sebebiyet veren davalının ödeme emrinin düzenlendiği tarih olan 11/07/2018 tarihinden itibaren asıl alacağı işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsilini arz ve talep etmiştir.

Anayasa’nın “Cumhuriyetin nitelikleri” başlıklı 2. maddesi “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir” hükmünü içermektedir.

Bu madde ile Türkiye Cumhuriyeti’nin temel niteliği “hukuk devleti” olarak tayin edilmiştir. “Hukuk devleti; insan haklarına saygı gösteren ve bu hakları koruyucu adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini zorunlu sayan ve bütün faaliyetlerinde hukuka ve Anayasaya uyan devlettir.” Hukuk devleti ilkesi; hukuki güvenilirlik, öngörülebilirlik, müstesna hak, aleyhe kanunların geçmişe yürümemesi ilkelerini de içinde barındırmaktadır.

Anayasanın 36. maddesi ise “(Değişik: 3/10/2001-4709/14 md.) Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.” hükmünü içermektedir.

2330 sayılı “Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun” 3. maddesinin b) bendi (Değişik: 1/4/1998- 4356/1 md.) “Yaşamak için gerekli hareketleri yapmaktan aciz ve hayatını başkasının yardım ve desteği ile sürdürebilecek şekilde malül olanlara 200 katı, diğer engelli hâle gelenlere (a) bendinde belirtilen tutarın %25 inden %75 ine kadar, yaralananlara ise %20 sini geçmemek üzere engellilik ve yaralanma derecesine göre, (1) Nakdi tazminat ödenir. Bu nakdi tazminatın tespitine esas tutulacak aylık; tazminat verilmesine dair karar tarihindeki en yüksek Devlet memuru aylığının (Ek gösterge dahil) brüt tutarıdır.” hükmünü içermesi nedeniyle devletin ilgili kolluk personeline ödeyeceği tazminatın hesabında karar tarihindeki devlet memuru aylığının brüt tutarı hesaba alınacak olup, ödenen bedelin rücusu için de daha sonra ilgili kişiden talepte bulunulacaktır. Yargıtay’ın istikrar bulmuş kararlarında ise hesaplanacak tazminatın karar tarihindeki en yüksek devlet memuru aylığının brüt tutarı değil de fiilin gerçekleştiği tarihteki devlet memuru aylığının brüt tutarının baz alınması gerektiği şeklinde hükümler verilmiştir. Mahkememizce yapılan değerlendirmede kanun maddesinde açıkça karar tarihindeki tutarların baz alınacağı yazılı iken Yargıtayın istikrar bulmuş kararlarında ise (Yargıtay 4. Hukuk 2019/2266 esas, 2019/4250karar “ 2330

sayılı Kanun'un 3. maddesinde yaralanan görevliye ödenecek tazminatın karar günündeki en yüksek Devlet memuru aylığı esas alınarak hesaplanacağı belirtilmekte ise de, buna göre hesaplanıp ödenen nakdi tazminatın tamamı davalı ... rücu edilemez. Davacı idarenin, nakdi tazminatı daha geç ödemesi nedeniyle artan tazminat miktarından davalı ... sorumlu olmasını gerektirmez Mahkemece açıklanan olgular gözetilerek, davalı ... sorumluluğunun olay günündeki verilere ve bu bağlamda olay günündeki katsayılara göre yaptırılacak hesaplama doğrultusunda belirlenmesi gerekirken, karar gününde yürürlükte bulunan katsayılara göre hesaplanan miktar üzerinden istemin kabul edilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden, kararın bozulması gerekmiştir.) olay tarihindeki verilerin baz alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Kanun maddesi ile Yargıtay kararları çelişmiş olup, Yargıtay kararında da bahsedildiği üzere tazminat miktarının belirlenmesinde olay tarihindeki verilerin değil de karar tarihindeki verilen baz alınması tazminat miktarını yükseltecek olup ilgili kişiden kaynaklanmayan olası gecikmeler nedeniyle daha fazla tazminata hükmedilmesine neden olacaktır. Bu durumun ise davalı tarafın anayasaca korunan mülkiyet hakkına yönelik bir ihlal sonucu ile beraber hukuk devleti ilkesine yönelik aykırılık oluşturduğu düşüncesiyle ilgili kanun maddesindeki ibarenin iptal edilmesi için başvuru yapılmasına dair mahkememizce karar alınmıştır.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

2330 sayılı Kanununun 3. maddesinin bendindeki "karar tarihindeki" ibaresinin Anayasanın 2. maddesindeki "Hukuk Devleti" ilkesi ile 35. maddenin mülkiyet hakkına aykırı olduğu düşüncesiyle kanun maddesindeki bu ibarenin iptaline karar verilmesine arz olunur."